

Checklista inför tentan i Grammatik och text II

- Aktiva (översätta sv>ry) och passiva glosor (översätta ry>sv) i SvP t.o.m. kap. 21 + deras böjning
- Böjning av substantiv och adjektiv i alla kasus och numerus (*hård + mjuk* böjning!), inkl. femininer på -ия [Wikland 1.32] och femininer på mjuktecken (3 deklinationen) [Wikland 1.37]
- Böjning av personliga pronomen i alla kasus, inskott av *н* före 3 person vid preposition (*думать о ней, играть с ним*)
- Böjning av förenade (adjektiviska) pronomen i alla kasus, numerus och genus: *этот/том* [Wikland 4.5–4.5.2, 4.6–4.6.1], *весь* [Wikland 4.16.1], *какой/такой, каждый*; possessiva pronomen (*твой, наш, свой* – obs att *её, его* är oböjl.) [Wikland 4.4.1], reflexiva pronomen (*себя*) [Wikland 4.2]
- Regler för besjälade/levande objekt; när är ack = gen? [Wikland 1.7, 1.12, 1.30]
- Substantiv med mask. naturligt genus och fem. grammatiskt genus, böjning av dem och deras attribut: *он любит своего папу* [Wikland 1.2.1–1.2.3]
- Lokativ på -у: *в саду, в лесу, на льду, в [сорок первом] году* [Wikland 1.21.2]
- Böjning av *кто, что* i alla kasus [Wikland 4.24.1–4.24.2]
- Böjning *один, два* i genus/numerus (endast nom och icke-besjälad ack) [Wikland 5.1]
- Indefinita pronomen och adverb med partiklarna -то och -нибудь: grundläggande skillnaden [Wikland 4.27–4.27.2 samt 3.17.7]
- Adjektiv i kortform som predikatsfyllnad: *рад, болен, готов, прав, счастлив* (äv. pret. och fut. – *он готов был/будет* etc.) [Wikland 2.12–2.13.2]
- Adjektivkomparation: komparativ med ändelsen -ее som påträffas i SvP (samt formerna *меньше, больше, лучше, легче*) och sammansatt superlativ med *самый* [Wikland 2.23 och 2.19]
- Dubbel negation vid nekande pronomen/adverb på *ни-* (*никто, ничего, никогда, нигде*): *никого не люблю, ничего не знаю*
- Frågeord och deras "svarande" motsvarigheter: *как? – так; где? – там, здесь; куда? – туда, сюда; откуда? – оттуда, отсюда; почему? – потому что; о чём? – о том; у кого? – у того; какой? – такой*
- Relativa bisatser med relativa pronomen *который* och *что* [Wikland 4.25, 4.25.1, 4.25.4] samt relativa adverb (*где, когда, куда, как* etc.) [Wikland 3.17.2]. Obs även konstruktioner med det framåtsyftande determinativpronomenet *то + который/что* ("det, som..."): *Они не могли говорить то, что хотели.* [Wikland 4.6.2]
- Prepositioner och deras kasusstyrning: *в, на +ack/lok, за +ack/instr, с +gen/instr, о/об +lok, над, под +instr, для, после, у, из, от, без, кроме, во время +gen, по, к +dat, назад, через +ack*
 - Distinktionen riktning/befintlighet
 - Obs ryskans dubbla riktningsprepositioner: *к маме в Москву*
- Tidsuttryck [Wikland 7.14]: *в + ack* vid klockslag: *в семь часов*, tidsord: *в этот момент/это время/эту минуту*, veckodagar: *в субботу*; *в + lok* vid månader: *в декабре*, år: *в сорок четвёртом году*; *instrumentalis* vid tider på dygnet: *ночью* och årstider: *зимой*; *akusativ* utan preposition vid duration: *Бабушка живёт здесь уже одну неделю.*
- Räkneord 20–100, namn på månader, årstider, tider på dygnet
- GENITIV: efter prepositioner, efter grundtal och mängdord, när ngt inte finns (*у них не было телефона*), vid "egentlig" partitiv genitiv (*выпить водки/чая, "dricka lite vodka/te"*) [Wikland

8.1.3d], genitivattribut, efter *ждать* vid transportmedel (*жду автобуса*), vid (till)önskan (*всего хорошего, желаем вам счастья*)

- **DATIV:** efter prepositioner, vid angivande av ålder, indirekt objekt (ä. den tilltalade vid sägeverb), vid verb som tar objekt i dativ (e.g. *помогать/помочь*), i opersonliga satser med predikativer (*ему холодно*), vid verben *нравиться/казаться*
- **INSTRUMENTALIS:** efter prepositioner, vid predikatsfyllnad med bindeverben *быть* (ej presens), *становиться/стать*, *называться*, *казаться/показаться*, efter verb som styr instrumentalis (dvs. tar objekt i instr): *интересоваться*, *заниматься*, medlet för en handling (*писать карандашом*), arbeta som ngt (*он работал учителем*)
- Böjning av verben i SvP i alla tempus, personer och numerus
- De oregelbundna presens- och preteritumformerna av *мочь*, *умереть*, *идти*, *нести*
- Imperativ singular och plural – obs regler för presensstam på konsonant resp. vokal (-*у/те* resp. -*й/те*), samt för ändelse- resp. stambetoning (-*у/те* resp. -*ь/те*), [Wikland 6.27–6.27.1]
- Böjning av reflexiva verb i alla tempus, personer och numerus; äv. imperativ [Wikland 6.68–6.68.1]
- Uppmaning med *давай/те* + enkel futurum ("Låt oss...") [Wikland 6.28.2]
- Vanliga konsonantväxlingar i bl.a. presensböjningen (+enkel fut.) av ryska verb; 1 pers sg vid i-verb, alla personer vid e-verb:
 - д, з, г > ж: видеть – вижу, показать – покажет *se* (i-verb), *visa* (e-verb)
 - с, х > ш: спросить – спрошу, писать – пишем *fråga* (i-verb), *skriva* (e-verb)
 - т, к > ч: ответить – отвечу, плакать – плачешь *svara* (i-verb), *gråta* (e-verb)
 - ск, ст > щ: простить – прощу, искать – ищете *förlåta* (i-verb), *söka* (e-verb)
 - б/в/п > бл/вл/пл: ловить – ловлю *jaga* (i-verb)
- Enkel (PF) och sammansatt (IPF) futurum: *я покажу* resp. *я буду показывать* [Wikland 6.2.2, 6.25 och 6.26]
- Tempusregler för indirekt anföring – ryskan använder det direkta talets ("ursprungsytttrandets") tempus: *Он думал: "Всё будет хорошо"* > *Он думал, что всё будет хорошо*. Kontrastera svenskan: *Han tänkte: "Allt kommer att bli bra"* > *Han tänkte att allt skulle bli bra*. [Wikland 6.37]
- Presens för handlingar som har pågått och fortfarande (i talande stund) pågår, dvs. där svenskan använder perfekt: *"Jag har bott här i två år"* = *"Я живу здесь два года"* [Wikland 6.23.1]
- Tillämpa grundläggande aspektregler i preteritum, futurum, imperativ. Obs:
 - IPF: process/aktivitet; PF: resultat/förändring
 - IPF: upprepning, vana; PF: engångshandling, ögonblickshandling
 - IPF för "bakgrundsaktivitet"; PF för förändring som inträffar mot denna bakgrund: *Когда она покупала водку и вино, её увидел Ян*
 - PF för konsekutiva handlingar (dvs. handlingar som följer på varandra): *Когда Тамара Петровна пришла домой, она приготовила чай*
 - IPF efter *часто*, *всегда*; ofta PF efter *вдруг* (ej i presens)
 - IPF vid hövlig/vänlig inbjudan (*Приходите к нам на ужин*) [Wikland 6.31.1.c]
 - *не* + enkelt futurum (PF) vid hövlig förfrågan (*Вы не скажете...*) [Wikland 6.25.4]
 - nekad imperativ är ofta (men inte alltid!) IPF [Wikland 6.31.3]
 - prefigerade obestämda rörelseverb > IPF; prefigerade bestämda rörelseverb > PF
- Användning av obest. (*ходить*, *ездить*, *носить*) & best. (*идти*, *ехать*, *нести*) rörelseverb:
 - Obestämda rörelseverb (mer "abstrakta"):
 - vana, upprepad handling
 - rörelse tur–retur

- rörelse "runt omkring" (icke målbestämd)
- förmåga
- i preteritum ofta synonyma med *быть*
- Bestämda rörelseverb (mer "konkreta")
 - rörelse i en bestämd riktning
 - vid ett tillfälle
 - i en konkret situation
 - ofta synonyma med "vara på väg"
- Kunna betydelsen av vanliga prefix på rörelseverb: *при-, у-, в-, вы-, за-, по-*
- Konstruktionen *У меня болит/болят...* – "Jag har ont i..."
- Konstruktionen *болеть чем-н.* – "vara sjuk i ngt": *Он болеет гриппом.*
- Konstruktionen *работать кем-н.* – "arbeta som ngt": *Катя работает фотомоделью.*
- Konstruktioner med modala adverb (*можно, нельзя, возможно, надо, нужно*) + "logiskt subjekt" i dat: *Дедушке нужно было пойти к врачу.*
- Konstruktioner med verben *нравиться/понравиться, казаться/показаться* + "logiskt subjekt" i dat: *Она мне показалась умной, Ему нравится гулять в саду.*
- Konstruktioner med modaladjektivet *должен* (kortform)
- Konstruktionen *Мы с/Они с/Катя с* + instr
- Konstruktionen *брать/взять у* + gen ("låna")
- Konstruktionen *стоить* + ack: *Мороженое стоит пятьдесят рублей сорок одну копейку.*
- Konstruktionen *X градусов (градус, градуса) тепла/мороза* ("X grader varmt/kallt")
- Konstruktionerna för "gifta sig": *выходить/выйти замуж за* + ack (om kvinnan), *жениться на* + lok (om mannen) samt *жениться/пожениться* (om paret)
- Kunna identifiera grammatiska former i rysk text: ordklass, satsdel, kasus, genus, numerus, komparationsgrad (positiv, komparativ, superlativ), tempus (preteritum, presens, enkel/sammansatt futurum), modus (indikativ, imperativ), aspekt. Ha ett hum om particip och gerundium (kunna identifiera några former som vi har stött på).